

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 1 9 1 4 5 1 1 1

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

INFORMATIKA

==== Izpitna pola 1 ====

Sreda, 12. junij 2019 / 90 minut

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik in računalno.
Konceptni list je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj).

Izpitna pola vsebuje 15 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 36. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**. Kadar je smiselno, narišite skico, čeprav je naloga ne zahteva, saj vam bo morda pomagala k pravilni rešitvi. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutki rešitev, ki jih lahko napišete na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 16 strani, od tega 3 prazne.

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Konceptni list

Konceptni list

Empty rectangular box for writing the concept list.

1. Razvrstite ravni uporabe informacijske tehnologije od 1 do 4 (1 je najnižja raven).

Uporaba informacijske tehnologije	Raven
Izvajanje novih dejavnosti	
Razbremenitev pri delu	
Računalniška pismenost	
Širitev umskih sposobnosti	

(1 točka)

2. V preglednici so štiri zaporedni znaki kodne tabele UNICODE. Dopolnite manjkajoče kode.

Znak	Koda
☐	
☐	
☒	22A0
☐	

(1 točka)

3. Dan je seznam petih pojmov:

- A 44,1 kHz,
- B slika, sestavljena iz različnih predmetov,
- C 8-bitna kodna tabela,
- D video,
- E bitna slika.

Zapišite njihove oznake v drugi stolpec preglednice tako, da bodo smiselno povezane s pojmi v prvem stolpcu.

Predmetni (vektorski) zapis slike	
LATIN2	
Visokokakovostni zapis zvoka	
PNG	
MPEG-4	

(1 točka)

4. Med spodnjimi kraticami označite vse, ki se navezujejo na e-bančništvo.

- A IBAN
- B ISBN
- C SWIFT
- D ISSN

(1 točka)

5. Med navedenimi trditvami o protokolih označite pravilni.

- A Protokol TCP/IP omogoča preverjanje morebitne napake pri prenosu podatkov.
- B V paketu podatkov, ki potujejo po medmrežju, je vedno zapisana tudi domena, iz katere podatki prihajajo (npr. moja_domena.si).
- C HTTP je protokol, uporaben pri sistemih odjemalec–strežnik.
- D FTP običajno uporabljamo za prenos spletnih strani od strežnika do brskalnika.
- E Na internetu ni nobene možnosti, da bi preverili morebitno napako pri prenosu podatkov.

(1 točka)

6. Zapis podatkov lahko zgostimo z izgubami ali brez njih.

6.1. Označite dane datoteke glede na način zgoščevanja.

Ime datoteke	Brez izgub	Z izgubami
Jabolko.zip		
Jabolko.mp3		
Jabolko.jpg		
Jabolko.png		
Jabolko.rar		

(1 točka)

6.2. Peter Zmeda je pri obdelavi fotografije odstranil rdeče oči osebam na fotografiji. Potem jo je shranil v zapisu JPEG.

Mesec pozneje je fotografijo pokazal prijateljem in ugotovil, da so predmeti na njej neprepoznavni. Zakaj?

Obkrožite najsmiselnejšo trditev.

- A Postopek za odpravo rdečih oči običajno pokvari še elemente okoli oči.
- B Zaradi časovne oddaljenosti je fotografija zbledela.
- C Kadar datoteke shranjujemo v zapisu JPEG, je to popolnoma običajno.
- D Pri shranjevanju je Peter uporabil previsoko stopnjo zgoščevanja.

(1 točka)

7. Licenca programske opreme določa, kaj lahko s to programsko opremo počnemo.

7.1. V razpredelnici označite, katere dejavnosti so **praviloma** dovoljene za izbrano vrsto programske opreme.

Vrsta programske opreme	Dejavnost			
	Vpogled v izvorno kodo	Uporaba v tržne namene	Namestitev še na računalnik sošolca	Spreminjanje programov
Javna				
Prosta				
Odprta				
Poskusna				
Tržna				

(2 točki)

8. Dan je seznam opravil v pisarniškem poslovanju.

8.1. Vsakemu opravilu pripišite ime primerka programa, ki ga uporabljamo za to opravilo.

Opravilo	Program
Urejanje besedil	
Računanje s preglednico	
Vzdrževanje podatkov v bazi	
Elektronska pošta	
Brskanje po spletu	
Risanje	

(2 točki)

9. Dan je stavek:

Cena ure *Girard Perregaux* je pri urarstvu Slavica 200 €.

9.1. V stavku smiselno določite dve entiteti, njune atribute in vrednosti teh atributov.

Entiteta		
Atribut		
Podatek		

(2 točki)

10. Računalnik je sestavljen iz več enot.

10.1. Obkrožite pravilni trditvi.

- A Prva generacija računalnikov je uporabljala tranzistorje.
- B Zgoščenska CD-R ima manjšo zmogljivost od zgoščenske CD-RW.
- C Elektronsko povečanje slike v digitalnem fotoaparatu se imenuje digitalni zum.
- D Podatki v pomnilniku RAM so shranjeni trajno.
- E Napovedovanje vremena spada na četrto raven uporabe informacijske tehnologije.

(1 točka)

10.2. Naštejte tri izhodne enote računalnika in za vsako navedite, katere vrste podatkov lahko z njo prikažemo.

_____	_____
_____	_____
_____	_____

(2 točki)

11. Pri oblikovanju strokovnih besedil s področja računalništva in informatike moramo paziti na uporabo slovenskih izrazov in pravilno navajanje uporabljenih virov.

11.1. Danim pojmom napišite ustrezen slovenski izraz.

Resolucija: _____

Message: _____

Notebook: _____

Chat: _____

Screensaver: _____

(1 točka)

11.2. Napišite slovenski izraz za citat.

_____

(1 točka)

11.3. Napišite vsaj tri stvari, ki jih moramo storiti, ko citat uporabimo v pisnem sestavku.

_____
_____
_____

(1 točka)

12. Zmogljivost informacijsko-komunikacijske tehnologije je odvisna od vgrajenih komponent in njihovih zmogljivosti. V ponudbi za nakup računalnika piše:

Intel® Xeon® E5-2603 (1.80GHz/4-core/10MB/80W),
 10MB (1 x 10MB) L3,
 8GB 2Rx4 PC3L-10600R-9,
 1Gb Ethernet 4-port 331i,
 HP Smart Array P420i/512MB FBWC (RAID 0,1,1+0,5,5+0,6),
 2x300GB 6G SAS 10K SFF SC ENT,
 HP HH SATA DVD RW Jb Kit,
 460W CS Gold Hot Plug,
 Tower (5U)

- 12.1. Dopolnite:

Proizvajalec procesorja je _____.

Oznaka procesorja je _____.

Velikost delovnega pomnilnika je _____.

Velikost zunanjega pomnilnika je _____.

(2 točki)

- 12.2. Za vsako izmed danih značilnosti prikazovalnika obkrožite kakovostnejšo možnost.

Odzivni čas prikazovalnika LCD	25 ms	10 ms
Kontrastnost slike	2500 : 1	1000 : 1

(1 točka)

13. Za zapis barv uporabljamo različne modele.

13.1. Kateri barvni model se uporablja za zapis barv na zaslonu računalnika?

Napišite imena osnovnih barv v tem modelu.

Katera barva ima v tem barvnem modelu zapis 00FFFF?

(1 točka)

13.2. Kateri barvni model se uporablja za zapis barv na tiskalniku?

Napišite imena osnovnih barv v tem modelu.

Kakšen zapis ima v tem modelu rumena barva?

(1 točka)

13.3. V barvnem modelu RGB je barva zapisana s šestnajstiškim številom AAA01F. Zapišite vrednost zelene komponente te barve v desetiškem zapisu.

(2 točki)

14. Varnost pri uporabi IKT vključuje varnost naprav, varnost dostopa do storitve in zaupanje v posredovane podatke. Pomagajte Matevžku Žlambori, da bo varno uporabljal IKT.

14.1. Kateri od navedenih elementov zagotovo ne bo imel škodljivih posledic za delovanje Matevžkovega računalnika?

- A Trojanski konj.
- B Velikonočno jajce.
- C Črv.
- D *Zombie*.

(1 točka)

14.2. Matevžek se želi naročiti na spletno izdajo Butalskih novic. V ta namen si mora določiti geslo. Napišite vsaj štiri pravila, ki jih mora Matevžek upoštevati za določitev kakovostnega gesla.

(2 točki)

14.3. Matevžek je dobil e-pismo od neznanega pošiljatelja. Nekaj časa ga je ogledoval in se nato odločil, da ga poskusi odkriptirati s svojim zasebnim ključem. Na njem je pisalo:

Jutri se dobiva ob 9:00 zvečer za cerkvijo, kjer raste sol.
Tonček Štibalar

Ali naj Matevžek verjame, da mu je e-pismo poslal Tonček?

---

(1)

Utemeljite odgovor.

---

(1)
(2 točki)

15. V algoritmi določamo vrednosti spremenljivkam z ukazi.

15.1. Kakšno vrednost ima spremenljivka c po izvedbi navedenega zaporedja ukazov, kjer operator $\backslash$ pomeni celoštevilsko deljenje (npr. $7 \backslash 2 = 3$)?

$a \leftarrow 2$

$b \leftarrow a$

$c \leftarrow 4$

$c \leftarrow a + c \backslash b$

_____

(2 točki)

15.2. Katero vrednost v prvi vrstici zgornjega programa moramo prirediti spremenljivki a , da bo vrednost spremenljivke c po zaključku izvajanja 2016?

_____

(1 točka)

15.3. Katero vrednost v tretji vrstici izvirnega programa moramo prirediti spremenljivki c , da bo vrednost spremenljivke c po zaključku izvajanja 2016?

_____

(1 točka)

15.4. Spremenite prvo in tretjo vrstico izvirnega programa tako, da bo vrednost spremenljivke c po zaključku izvajanja 2016.

Katero vrednost moramo prirediti spremenljivki a v prvi vrstici in katero spremenljivki c v tretji vrstici?

_____

(1 točka)

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 1 9 1 4 5 1 1 1 1 5

Prazna stran

